

РЕШЕНИЕ

№ 15858

гр. София, 01.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 18.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **12597** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на Д. Л. А. срещу Българска народна банка (БНБ), за заплащане на обезщетение за вреди от неправомерни множество бездействия при осъществяване надзорни функции спрямо „Корпоративна търговска банка“ АД (КТБ), във връзка с договор за депозит в търговската банка, по който не ѝ е изплатена сума 60 160 лв., представляващи разликата между сумата по нейния срочен депозит в КТБ от 128 940,10 евро и изплатената ѝ сума от Фонда за гарантиране на влоговете в банките, която претендира като обезщетение по делото и мораторна лихва от 1000 лв., считано от 20.06.2016г. и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане. В съдебно заседание от 27.11.2023г., по молба на ищцата е допуснато изменение на иска, като е намален със сумата от 17 059 лв., която се изважда от първоначално предявения иск.

В исковата молба и нейни уточнения се излагат подробни съображения за неправомерни множество бездействия на БНБ, конкретно на длъжностни лица в БНБ управление „Б. надзор“ за съответните посочени в исковата молба периоди: 1. От 22.03.2007г. до 23.04.2013г. Р. С. подуправител на БНБ и ръководител на управление „Б. надзор“ – да приложи надзорни мерки и даде предписания съгласно доклад от 29.11.2010г. на надзорната инспекция, в който са установени сериозни нарушения; 2. От 31.03.2012г. до 15.06.2013г. Ц. Г., директор на дирекция „Надзорно наблюдение на кредитните институции към управление „Б. надзор“ в БНБ – да предприеме конкретни

действия по нарушенията на банковото законодателство, извършени в КТБ като представи докладна записка пред Подуправителя на БНБ и ръководител на управление „Б. надзор“, в която да има препоръки и предписания за установени в тримесечните аналитични доклади нарушения на регулаторни изисквания в КТБ; 3. От 25.07.2013г. до 13.06.2014г. Ц. Г. като подуправител на БНБ и ръководител на управление „Б. надзор“ – не е изпълнил основните си служебни задължения, като не е предприел необходимите надзорни мерки и не е дал предписания по чл.103 от ЗКИ, във връзка с констатации в доклад на надзорната инспекция от 25.07.2013г. за нарушения на нормативни изисквания от КТБ, както и издаване на 28.03.2014г. на заповед БНБ-43011 относно предоставяне на сума на банката под формата на подчинен срочен дълг и изброени транзакции, които са му били известни, което е в нарушение на нормативни изисквания; 4. От 23.04.2013г. до 25.07.2013г. С. В., ръководител екип в дирекция „Надзорно наблюдение на кредитните институции“ в Управление „Б. надзор“ при БНБ изброява правомощия, които не е изпълнила във връзка с надзорна инспекция, приключила с доклад от 25.07.2013г.; 5. БНБ представляла години наред недостоверни финансови и надзорни отчети, които са довели до поставянето на КТБ АД под специален надзор и впоследствие до отнемане на лиценза на банката. Посочва, че действията на изброените длъжностни лица са умишлени и те са съпричинители. Искането е първоначално а обезщетение за умишлено нанесено непозволено увреждане от длъжностни лица в управление „Б. надзор“ на БНБ, за техни умишлени действия, което е условието БНБ да бъде осъдена за причинени вреди по аргумент от чл.79, ал.9 от ЗКИ. По указание на съда конкретизира незаконосъобразната дейност – действия и бездействия на длъжностни лица в управление „Б. надзор“ на БНБ, като иска съдът да анализира дейността на Б. надзор при БНБ като един продължителен процес от действия, бездействия, постановяване на индивидуални актове или непостановяването им. Липсата на реално упражняван контрол съгласно чл.2, ал.6 от ЗБНБ, на информация и последователна политика от страна на управление „Б. надзор“ на БНБ е основната причина за вредите, които е претърпяла. Б. надзор не е упражнявал никакъв контрол върху дейността на КТБ по депозитите на вложителите и нереализиране на правомощията по чл.103, ал.2, т.8 относно лихвите от ЗКИ. Основава се на единствения според ищцата достъпен за вложителите източник на информация, свързан с действията/бездействията на длъжностни лица от управление „Б. надзор“ на БНБ обвинителния акт, внесен в Специализирания наказателен съд и образуваното наказателно дело. Позовава се освен на неизпълнение на задължения на Закона за БНБ, на ЗКИ и на Правилника за функциите и отговорностите на структурни звена и за компетентностите на ръководни длъжностни лица в БНБ, Наредба № 7 за големите експозиции на банките, Наредба № 8 за капиталовата адекватност на кредитните институции, Наредба № 9 за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск и Наредба № 11 за управлението и надзора върху ликвидността на банките, трудовите договори и длъжностните характеристики на посочените длъжностни лица, Наръчника за банковия надзорен процеси, Наредби на БНБ, разрешението за увеличение на капитала като неправомерно действие. Твърди, че има причинна връзка между неизпълнението на нормативни правомощия и нанесената ѝ вреда като част от комплекс от нарушения, довели до краха на „КТБ“ АД. Изложеното в исковата молба изцяло се основавало на доклад на одиторски фирми, представен на БНБ. Счита, че по делото съдът следва да излезе от стереотипа

на разглеждане на административния процес, тъй като банковата дейност не е еднократна дейност, а продължителен бизнес и търговски процес. Вредите се претендират от неосъществяван ежедневно, ежемесечно и ежегодно контрол от страна на ответника върху дейността на банката, в която е вложител. В периода от време от няколко последователни години между 2009г. и м.юни 2014г. надзорът на БНБ не е изпълнявал задълженията си за своевременен и ефективен контрол във взаимоотношенията БНБ –КТБ АД. От БНБ били извършвани непрекъснати нарушения на банковото законодателство, а тя е разполагала с достатъчно информация за тези нарушения. За ищцата увреждането от бездействието на БНБ настъпвало от момента на отнемане на банковия лиценз на КТБ АД -06.11.2014г. Подробни съображения са изложени и писмена защита. В съдебно заседание ищцата се явява лично и представлявана от адв.Д.. Поддържат се доводите от исковата молба и измененията ѝ. Ищцата заявява, че ответникът не е представил нито едно доказателство, че БНБ „Б. надзор“ осъществява контрол върху банковата система, с цел защита интересите на вложителите. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендирано от ответника.

Ответникът оспорва иска в подробен писмен отговор и писмени становища с пространни доводи за неоснователност и недоказаност. В съдебно заседание и в писмени бележки посочва, че не се установява наличие на нито един от елементите на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. доказани основанията за отговорността по ЗОДОВ. Прави възражение за изтекла давност за предявяване на иска. Претендира разноски.

Прокуратурата изразява становище, че исковата молба е основателна и доказана и предлага да се уважи.

Относно допустимостта на иска следва да се има предвид, че на БНБ предвид възложени властнически правомощия представлява административен орган при условията на втората хипотеза на §1, т.1 от ДР на АПК, осъществява административна дейност по смисъла на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, съответно може да бъде ответник при условията на чл.205 от АПК по предявения иск за обезщетение за вреди от тази дейност.

В случая е налице интерес за ищцата като вложител в КТБ АД да предяви иск против БНБ, по основателността на който съдът дължи произнасяне по съществуването на спора, с който е сезиран.

С определение № 63/17.12.2021г. по адм.дело № 54/2021г. Смесен петчленен състав на съдии от ВАС и ВКС по повдигнатия от АССГ спор за подсъдност със СГС, където първоначално е била подадена исковата молба е постановил, че компетентен да разгледа исковата молба на Д. Л. А. против БНБ за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, ведно със съответните лихви за забава, причинени от незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица в БНБ, управление „Б. надзор“ е Административен съд- София- град. Заключение на съда по подсъдността е, че при иск, основаващ се на твърдяно незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица в БНБ, следва да се приеме, че се претендира обезщетение за вреди, причинени от административна дейност по смисъла на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ и исковата молба подлежи на разглеждане по реда на Глава единадесета АПК.

От фактическа страна се установява следното:

Ищцата е депозант в „Корпоративна търговска банка“ АД (КТБ или Банката) съгласно сключен договор от 23.10.2013г. за преференциален безсрочен депозит, като към 20.06.2014г. общата сума по депозита е била 128 940, 10 евро главница по депозита, съгласно представено извлечение.

С решение № 73 от 20.06.2014г. на Управителния съвет на БНБ във връзка със спиране на плащанията към клиенти, настъпило в резултат на масирано теглене на средства и писма изх. №№ 4098 и 4099/ 20.06.2014г. на изпълнителните директори на КТБ на основание чл.115, ал.1 и ал.2, т.2 и 3, чл.116, ал.1 и ал.2, т.2, 3 6 и 7 вр. чл.103, ал.2, т.24 от Закона за кредитните институции и чл.16, т.16 от Закона за Българската народна банка КТБ е поставена под специален надзор поради опасност от неплатежоспособност за срок от 3 месеца, като са назначени квестори, спряно е изпълнението на всички задължения от банката, ограничена е нейната дейност, като ѝ е забранено да извършва всички дейности съгласно банковия ѝ лиценз, отстранени са от длъжност членовете на Управителния и Надзорния съвет и са лишени от право на глас акционерите, притежаващи пряко или косвено повече от 10 на сто от акциите с право на глас.

На 25.06.2014г. е възложена проверка на активите на КТБ, извършена съвместно от „ДЕЛОЙТ ОДИТ“ ООД, „ЪРНСТ ЕНД ЯНГ ОДИТ“ ООД и „АФА“ ООД за срок от 10 дни с цел да се даде оценка на състоянието и качеството на 95,4 % от кредитния и на 99,1 % от инвестиционния портфейл на КТБ.

На 30.06.2014г. УС на БНБ приема решение да бъдат намалени лихвените проценти по депозитите на КТБ.

На 11.07.2014г. БНБ оповестява публично резултатите от одита.

С решение № 94/ 31.07.2014г. на УС на БНБ е приет доклад за текущо състояние на КТБ, внесен от квесторите на банката на основание чл.121 ЗКИ. Със същото решение на квесторите на банката е възложено да сключат допълнителни договори с „ДЕЛОЙТ ОДИТ“ ООД, „ЪРНСТ ЕНД ЯНГ ОДИТ“ ООД и „АФА“ ООД за цялостна оценка на активите на КТБ, която да бъде извършена в срок до 20.10.2014г., като са дадени и задължителни предписания за подготовка на кредитните досиета за целите на одиторската проверка, сключване на договор за правна помощ по прегледа на обезпеченията като част от процеса на подготовка на кредитните досиета и др.

С решение № 114/ 16.09.2014г. УС на БНБ, като взел предвид, че банката продължава да изпитва остър недостиг на ликвидност за възстановяване на банковата си дейност и за изпълнение на задълженията си към депозантите и други кредитори /към м.09.2014г. те са в размер общо на 6 227521 хил. лв./ на основание чл.115, ал.1, т.2 и ал.3 и чл.116, ал.1 вр. чл.103, ал.2, т.24 ЗКИ и чл.16, т.16 ЗБНБ е удължил до 20.11.2014г. срока, за който КТБ е поставена под специален надзор, като до цитираната дата се прилагат и мерките по т.2-7 от Решение № 73/ 20.06.2014г. На основание чл.107, ал.3 ЗКИ на квесторите на КТБ е указано най-късно до 20.10.2014г. да внесат в БНБ цялостна оценка на активите на КТБ, извършена от трите одиторски дружества.

На 17.10.2014г. Европейският банков орган в Препоръка № ЕВА/REC/2014/02 коментира, че БНБ е нарушила правото на ЕС и дава препоръка да се гарантира достъпът на вложителите в КТБ до гарантираните размери.

На 20.10.2014г. квесторите на КТБ внасят в БНБ докладите на одитните компании, които в периода 05.08.-20.10.2014г. са извършили анализ и оценка на основни балансови позиции и издадени банкови гаранции от КТБ. Заключението на одиторските компании е за необходимост от обезценки на активи на КТБ в общ размер на 4222 млн лв.

Едновременно с назначаването на преглед на активите на БНБ, в периода 04.07.2014г.-14.10.2014г. е извършена и проверка на място от екип инспектори от управление „Б. надзор“ на БНБ, протекла на 3 етапа: първи – установяване пълнотата на кредитните досиета; втори - оценка на администрирането на кредитните досиета и трети – проследяване на паричните потоци, свързани с усвояването на средствата по тях и обслужването им; вероятната свързаност на кредитополучателите от кредитния портфейл на банката; произхода на средствата за увеличението на акционерния капитал и емисията на други капиталови инструменти, включени в капитала на институцията.

На 25.09.2014г. Европейската комисия открива процедура за нарушение срещу Република България за неправилното транспониране на член 1, параграф 3 и член 10, параграф 1 от Директива 94/19/ЕО

С решение № 133/ 21.10.2014г. на УС на БНБ са приети докладите за анализ и оценка на активите на КТБ, извършени от трите одиторски компании. На основание чл.107, ал.3 ЗКИ на квесторите на КТБ е указано в срок до 31.10.2014г. да предприемат необходимите действия съгласно Международните стандарти за финансова отчетност за осчетоводяване в баланса на банката на резултатите от оценката и анализа на активите на КТБ.

На 27.10.2014г. в Народното събрание на Република България е внесен доклад „Събитията и предприетите действия, свързани с КТБ АД и ТБ В. ЕАД от името на УС на БНБ, съдържащ детайлна информация за събитията и за всички предприети действия и взети решения от БНБ от 20.06.2014г. до датата на доклада.

На 04.11.2014г. в изпълнение на Решение № 133 на УС на БНБ квесторите на КТБ са внесли в БНБ финансови и надзорни отчети на КТБ към 30.09.2014г., въз основа на които УС на БНБ установява отрицателна стойност на собствения капитал на КТБ в размер на минус 3 745 313 хил лв, определен според Регламент /ЕС/ № 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници, както и че банката не отговаря на капиталовите изисквания съгласно цитирания Регламент и в резултат

С Решение № 138 от 06.11.2014г. с протокол № 27 от 06.11.2014г. на УС на БНБ е отнет издаденият лиценз за банкова дейност на КТБ.

С Решение № 61/ 18.11.2014г. Управителният съвет на ФГВБ приема проекта на тристранния договор между ФГВБ, квесторите на КТБ и обслужващите банки и определя 04.12.2014г. за начална дата на изплащане на гарантираните влогове в КТБ с отнет лиценз.

С Решение № 664/22.04.2015 г. на Софийски градски съд /СГС/ по т. д. № 7549/ 2014г. е обявена неплатежоспособността на КТБ с начална дата 06.11.2014г. С решение № 1443/03.07.2015 г. по т. д. № 2216/2015 г., Софийският апелативен съд е отменено Решение № 664/22.04.2015 г. на СГС в частта, относно началната дата на неплатежоспособността, като е определил за начална дата 20.06.2014 г., по съображения, че състоянието на неадекватност на собствения капитал на КТБ не е настъпило към момента на отразяване на коригираните стойности в изготвените от квесторите отчети към 30.09.2014 г., а е било факт преди този момент.

Към 20.06.2014г. салдото по сметката на ищцата в КТБ е в размер на 128 940, 10 евро. На ищцата е бил заплатен гарантирания размер от 196 000 лв. на 04.12.2014г. от Фонда за гарантиране на влоговете в България. На 06.11.2014г., след изплащане на гарантирания размер, салдото е 34 735, 13 евро по сметката ѝ, което служебно е включено в списъка на вземанията, които кредиторите на КТБ имат към масата на несъстоятелността на КТБ. Ищцата фигурира в списъка на кредиторите на КТБ с приети вземания. Ищцата е включена и в петте, до момента изготвени, частични сметки за разпределение на приети вземания към КТБ, представени по делото, като до приключване на делото пред първа инстанция е получила сума общо от 17 059, лв., с която е намалила първоначално претендирания размер на обезщетение.

Във връзка с възражението на ответника за погасяване по давност на иска същото е неоснователно, тъй като исковата молба е подадена на 20.06.2019г., в рамките на пет години, считано от отнемане на лиценза на банката на 06.11.2014г.

По твърденията на ищеца по делото са представени доклади за надзорни инспекции от 29.11.2010г. и от 25.07.2013г. за извършени надзорни проверки на КТБ.

По отношение на доказателствените искания за доклад на БНБ до НС от 27.10.2014г., окончателния доклад на „А. партньрс“ от 23.09.2019г. същите са достъпни на страниците на НС първия и на КТБ – втория, който е приложен и на флаш памет по делото.

От правна страна съдът намира следното:

Искът за вреди, предявен от ищцата, се основава на твърдяна незаконосъобразна административна дейност на ответника за период от 2009г. до 2014г. чрез бездействия на длъжностни лица от банката по упражняване на банков надзор върху КТБ и действие – издадена конкретна заповед от подуправител на БНБ № 43011 от 28.03.2014г., които се твърдят в нарушение на ЗБНБ, ЗКИ и подзаконовите актове по прилагането им, както и нарушение на правото на ЕС. Вследствие на тази незаконосъобразна дейност се твърди, че се е стигнало до отнемане на лиценза на банката, в която

ищцата е вложител и вредите ѝ се изразяват в невъзможността да ползва сумите по вложението си, а след 06.11.2014г. остатъка от неизплатените ѝ суми по депозита.

За да се ангажира отговорността на държавата за незаконосъобразна административна дейност с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ и по реда на чл.203 и сл. от АПК трябва да се докажат кумулативно три предпоставки–актове, действия и/или бездействия при или по повод административна дейност, които са незаконосъобразни – отменени по съответния ред, ако са актове или правни действия/откази или признати от съда, ако са фактически, и те да причиняват пряко и непосредствено вредите.

В случая се сочи като вредоносно неупражняване на банков надзор от посочените длъжностни лица в БНБ, изразени в бездействия да предприемат съответните мерки или да издадат съответните актове, което представлява правно бездействие и едно определяно от ищеца като действие, което всъщност е административен акт – конкретна заповед на подуправителя на БНБ. Същевременно тези дължими действия и издадената заповед нямат адресат ищцата. Поради това съда в настоящото производство няма как да се произнесе по въпроса дали те са законосъобразни – действията и бездействията са правни, а заповедта на подуправителят е акт, за който нито има данни да са обжалвани, нито е допустимо административния съд да се произнася по законосъобразност на правни актове на орган на БНБ. Съгласно чл.132, ал.2, т.4 от АПК оспорванията на актове на органите на БНБ са родово подсъдни на ВАС на РБ.

Единственото, безспорно прието в практиката на административните съдилища и ВАС на РБ незаконосъобразно бездействие на БНБ, от което пряко произтичат вреди за вложителите в КТБ АД, е бездействието ѝ да задейства схемата за гарантиране на депозитите и да обезпечи гарантираните влогове в определен от правото на ЕС срок спрямо изпадането в неплатежоспособност. Не е изпълнено нормативно задължение, установено в пряко приложима и с директен ефект разпоредба на чл. 1, параграф 3, буква i) от Директива 94/19/ЕО на БНБ по обявяване неналичност на депозитите в КТБ. Още на 20.06.2014 г. (датата, на която БНБ е поставила КТБ под специален надзор) са изчерпани ликвидните средства на КТБ, т.е. още на тази дата БНБ е следвало да обяви неналичност на депозитите в КТБ, от която дата следва да се определи и първия възможен достъп на вложителите до гарантирания размер на депозитите им. В случая, постановявайки Решение № 73/20.06.2014 г. за поставяне на КТБ под специален надзор, БНБ е разполагала с необходимите факти, обосноваващи извод за неналичност на депозитите по смисъла на чл. 1, параграф 3 буква i) от Директивата, тъй като взема решение за преустановяването на достъпа до депозитите в нея по причини, пряко свързани с финансовото положение на банката. Не е спорно, че към 20.06.2014 г. КТБ не само не е изпълнила вече подадени заявки за плащане, но и всички вложители са били лишени от възможността, изобщо, да правят заявки за изплащане на депозитите си. Видно от решението на

Управителния съвет на БНБ, КТБ не е била в състояние да приема заявки и да изплаща дължимите и платими депозити. Въпреки това, решение за обявяване неналичност на депозитите не е взето от надзорния орган в защита интересите на вложителите. Едва на 06.11.2014 г. със свое решение БНБ отнема лиценза на КТБ, на който акт се основава последвалото изплащане на гарантирания размер на депозитите от 04.12.2014 г. при приложението на чл. 23, ал. 1 ЗГВБ (отм.).

Вредата за ищцата се изразява в пропуснатата полза от невъзможността за ползване на паричния капитал от 196 000 лв. за периода от дължимото установяване на неналичност до изплащането на гарантирания размер. Вредата е пряка и непосредствена, защото бездействието пречатства получаването на достъп до гарантирания размер на вложението.

Относно началната дата на периода, за който се дължи обезщетение, следва да се посочи, че срокът от пет работни дни по чл. 1, параграф 3, буква i) от Директива 94/19/ЕО, в която БНБ е била длъжна да издаде изричен акт за установяване неналичността на депозитите, считано от 20.06.2014 г. (датата на поставянето на КТБ под надзор) изтича на 27.06.2014 г. След този момент действително БНБ е в нарушение на посочената разпоредба, но постановяването на акт, с който се установява неналичността на депозитите не е достатъчно условие за започване на тяхното изплащане, а се стартира схемата за изплащане на гарантираните депозити, съответно започва да тече срокът за изплащане. По аргумент от чл. 23, ал. 5 ЗГВБ (отм.), при вземане на дължимото се решение по чл. 1, параграф 3, буква i) в петдневния срок – т.е. най-късно на 27.06.2014 г., то срокът от 20 работни дни за изплащане на депозитите изтича на 25.07.2014 г. От следващия ден – 26.07.2014 г. ищецът започва да търпи реални вреди, поради неизплащане на гарантирания размер на депозита. Решението за обявяване неналичността на депозитите е взето на 06.11.2014 г., когато е отнет лицензът на КТБ и е стартирана процедурата по компенсиране по чл. 10 от Директивата. Поради това, периодът, за който се дължи обезщетение, е 26.07.2014 г. – 05.11.2014 г. Размерът на обезщетението, изчислен въз основа на нормативно определената законна лихва, която е вредата при забавени плащания, е върху сумата 196 000 лв. за периода 26.07.2014г. – 05.11.2014 г., възлиза на сума в размер на 5624, 38 лв. (пет хиляди шестстотин двадесет и четири лева и тридесет и осем стотинки). За посоченото изчисление съдът се позова на калкулатор за законната лихва, достъпен на страницата на НАП в интернет. Сумата на обезщетението следва да се присъди с претендираната от ищцата лихва.

За разликата над този размер и за основания и период, извън посочения по-горе, искът е недоказан и неоснователен и поради казаното по горе за актовете и действията на органи на БНБ, но и поради липсата на пряка и непосредствена причинна връзка между поредицата от описани в исковата молба действия, бездействия и актове по банков надзор на длъжностни лица в БНБ и отнемане на лиценза на банката. Невъзможността на ищцата да получи от КТБ депозитите си в банката парични средства над гарантирания

размер, се дължи на изпадане на банката в неплатежоспособност. На ищцата са изплатени част от депозирани парични средства, за останалите е включена в масата на несъстоятелността, откъдето може да получи плащане, както се вижда и че е имало такова в частичен размер. Дори и да бъде категорично установено, че БНБ не е извършвала ефективен контрол върху дейността на КТБ, то това обстоятелство не е довело (поне не и самостоятелно) до неплатежоспособност от страна на КТБ АД. Липсва пряка и непосредствена причинна връзка между посоченото от ищцата от страна на конкретни длъжностни лица на БНБ и вредите, които се претендират. Начинът на удовлетворяване на кредиторите в производство по несъстоятелност и в частност при несъстоятелност на банка е законово регламентиран и в него не участва БНБ, поради което не би могла да отговаря за това кога, как и колко от вземането на кредиторите на банката ще бъде изплатено. Законодателят е регламентиран процедура по удовлетворяване на кредиторите в производството по несъстоятелност и БНБ не участва в това производство, поради това БНБ не може да взема решение кога и как да бъдат изплатени средствата на ищцата над гарантирания влог.

Търсената от ищцата защита за възстановяване на остатъка на вложенията и в пълния размер над забавеното задействане от БНБ на гарантираните влогове, не може да бъде постигната и удовлетворена в настоящия процес по ЗОДОВ, който не предвижда възможност да бъде разглеждана дейността на органите на БНБ по упражняване на банков надзор върху конкретна банка, същата да бъде оценявана като ефективна или неефективна и отговорността за изпадане в неплатежоспособност на една банка, да бъде възложена единствено и изцяло върху БНБ и изцяло репарирана по реда на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ във връзка с чл.203 и сл. от АПК. Не е налице такова основание за отговорност и в правото на ЕС. В този смисъл решение на СЕС от 25 март 2021г. по дело C-501/2018г., според което "...Увредените частноправни субекти имат право на обезщетение при наличието на три условия, а именно: предмет на нарушената правна норма на Съюза да е предоставянето на права на частноправните субекти, нарушението на нормата да е достатъчно съществено и да съществува пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпяната от частноправните субекти вреда...Член 7, параграф 6 от Директива 94/19 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него право на вложителя да получи компенсация обхваща единствено изплащането от схемата за гарантиране на депозитите на неналичните депозити на този вложител до размера, определен в член 7, параграф 1а от тази директива, след като компетентният национален орган установи неналичността на държаните от съответната кредитна институция депозити в съответствие с член 1, точка 3, подточка i) от посочената директива, поради което член 7, параграф 6 от нея не дава основание да се счита, че посоченият вложител има право на обезщетение за вредата, причинена поради забавеното изплащане на гарантирания размер на всички негови депозити или поради недостатъчния надзор от страна на националните компетентни органи над кредитната институция, чиито депозити са станали неналични" .....В това отношение следва да се отбележи, че както е видно от

съображение 6 от Директива 2001/24 на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 година относно оздравяването и ликвидацията на кредитни институции (ОВ L 125 2001 г.), с оглед на член 17, параграф 1 и член 52, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз, тя установява система за взаимно признаване на мерките, предприемани от държавите членки за възстановяване на жизнеспособността на лицензираните от тях кредитни институции, без да цели хармонизиране на националните законодателства в тази област (вж. в този смисъл решения от 24 октомври 2013 г., LBI, C- 85/12, EU:C:2013:697, т. 22 и от 19 юли 2016 г., Kotnik и др., C - 526/14, EU:C:2016:570, т. 104)....Съгласно член 2, седмо тире от Директива 2001/24 за мерки за оздравяване по смисъла на тази директива трябва да се считат мерките, които, от една страна, имат за цел да запазят или възстановят финансовото състояние на кредитна институция, и от друга страна, биха могли да засегнат съществуващите права на трети лица. Съгласно член 2, седмо тире от Директива 2001/24 за мерки за оздравяване по смисъла на тази директива трябва да се считат мерките, които, от една страна, имат за цел да запазят или възстановят финансовото състояние на кредитна институция, и от друга страна, биха могли да засегнат съществуващите права на трети лица. Към тези мерки за оздравяване се числят в частност мерките за временно преустановяване на плащанията, по-специално при условие, както следва от съображение 6 и член 3, параграф 1 от посочената директива, че са приети от административен или съдебен орган (вж. в този смисъл решение от 19 юли 2016 г., Kotnik и др., C - 526/14, EU:C:2016:570, т. 110).....С оглед на изложените по-горе съображения на третия въпрос, буква а) следва да се отговори, че член 7, параграф 6 от Директива 94/19 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в него право на вложителя да получи компенсация обхваща единствено изплащането от схемата за гарантиране на депозитите на неналичните депозити на този вложител до размера, определен в член 7, параграф 1а от тази директива, след като компетентният национален орган установи неналичността на държаните от съответната кредитна институция депозити в съответствие с член 1, точка 3, подточка i) от посочената директива, поради което член 7, параграф 6 от нея не дава основание да се счита, че посоченият вложител има право на обезщетение за вредата, причинена поради забавеното изплащане на гарантирания размер на всички негови депозити или поради недостатъчния надзор от страна на националните компетентни органи над кредитната институция." Нормите от правото на Европейския съюз, уреждащи тази дейност, не са от вида правни норми, които предоставят права на частноправни субекти, поради което от нарушаването им не може да се извежда отговорност на държавата членка за вреди. Разпоредбите на чл.63 - чл.65 от Договора за функциониране на Европейския съюз съдържат правила относно движението на капитали между държавите членки и държавите членки и трети страни във връзка с функционирането на вътрешния пазар, а чл.120 и сл.ДФЕС-правила относно координиране на икономическите политики на държавите членки. Ищцата претендира обезщетяването на вреди, причинени от неефективен банков надзор върху кредитните институции. В тази област обаче не са създадени норми, които

пряко предоставят права на частноправни субекти, така че от нарушаването им да се изведе основание за търсене на отговорност за нарушаване на правото на Европейския съюз от Българската народна банка в качеството ѝ на централна банка, упражняваща надзор за спазване на пруденциалните изисквания от кредитните институции. Хартата на основните права на Европейския съюз също не може да бъде приложена извън областите, в които Съюзът е издал правно обвързващи актове. Както е посочено в Разяснения относно Хартата на основните права (обн. С ОВ. бр.303 от 14 декември 2007г.), "държавите членки са задължени да зачитат основните права, определени в рамките на Съюза, когато действат в приложното поле на правото на Съюза (решение от 13 юли 1989 г. по дело 5/88 Wachauf, С. 1989, стр. 2609; решение от 18 юни 1991 г. по дело C-260/89 ERT, С. 1991, стр. I-2925); решение от 18 декември 1997 г. по дело C-309/96 Annibaldi, С. 1997, стр. I-7493)".

Същото се отнася и за нарушения по националния закон, в случая изброените от ищцата ЗБНБ, ЗКИ и подзаконовни актове. Така например по аналогичен казус в решение № 12020/06.12.2023г. по адм.дело № 733/2023г. ВАС на РБ приема следното: „Неефективният надзор от страна на Българската народна банка не обуславя възможност за възникването на имуществена отговорност за вреди, причинени на частноправни субекти, и по националния закон. Отговорността на държавата и общините за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е ограничена до нарушения на нормативния порядък, извършени с акт, с действие или бездействие от орган или длъжностно лице. Държавата и общините не отговарят в случаите, в които са причинени вреди от неправилно упражняване на оперативна самостоятелност от страна на натоварените органи и длъжностни лица. В разглеждания случай с решения на Управителния съвет Българската народна банка е предприела мерки на надзор от предвидените по глава единадесета от Закона за кредитните институции, чиято целесъобразност съдът не е компетентен да проверява.“

При този изход на спора право на разноски има ищцата, но не е заявила такива. Независимо от изхода на спора на ответника не се дължат разноски, предвид че искът е предявен преди изменението на разпоредбата на чл.10, ал.4 от ЗОДОВ - § 6 ПЗР на ЗИДЗОДОВ (ДВ, бр.94/ 2019г.).

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Българска народна банка да заплати на Д. Л. А. с ЕГН [ЕГН] обезщетение за имуществени вреди в размер на 5624,38 лв. (пет хиляди шестотин двадесет и четири лева и тридесет и осем стотинки), за периода от 26.07.2014г. до 05.11.2014г., когато е преустановено бездействието на БНБ, ведно със законната лихва от датата на исковата молба 20.06.2019г. до окончателното изплащане на дължимото обезщетение, вследствие на извършено от БНБ нарушение на правото на Европейския съюз, изразяващо

се в невземане на решение за обявяване неналичност на депозитите в "Корпоративна търговска банка" АД, в императивния срок от пет работни дни, съгласно приложимата с директен ефект разпоредба на чл. 1, пар. 3, буква і) от Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно схемите за гарантиране на депозити и ОТХВЪРЛЯ иска за имуществени вреди в останалата му част над сумата от 5624, 38 лв. и съответстващи лихви, на основание изброени в исковата молба бездействия и заповед на длъжностни лица на БНБ.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ